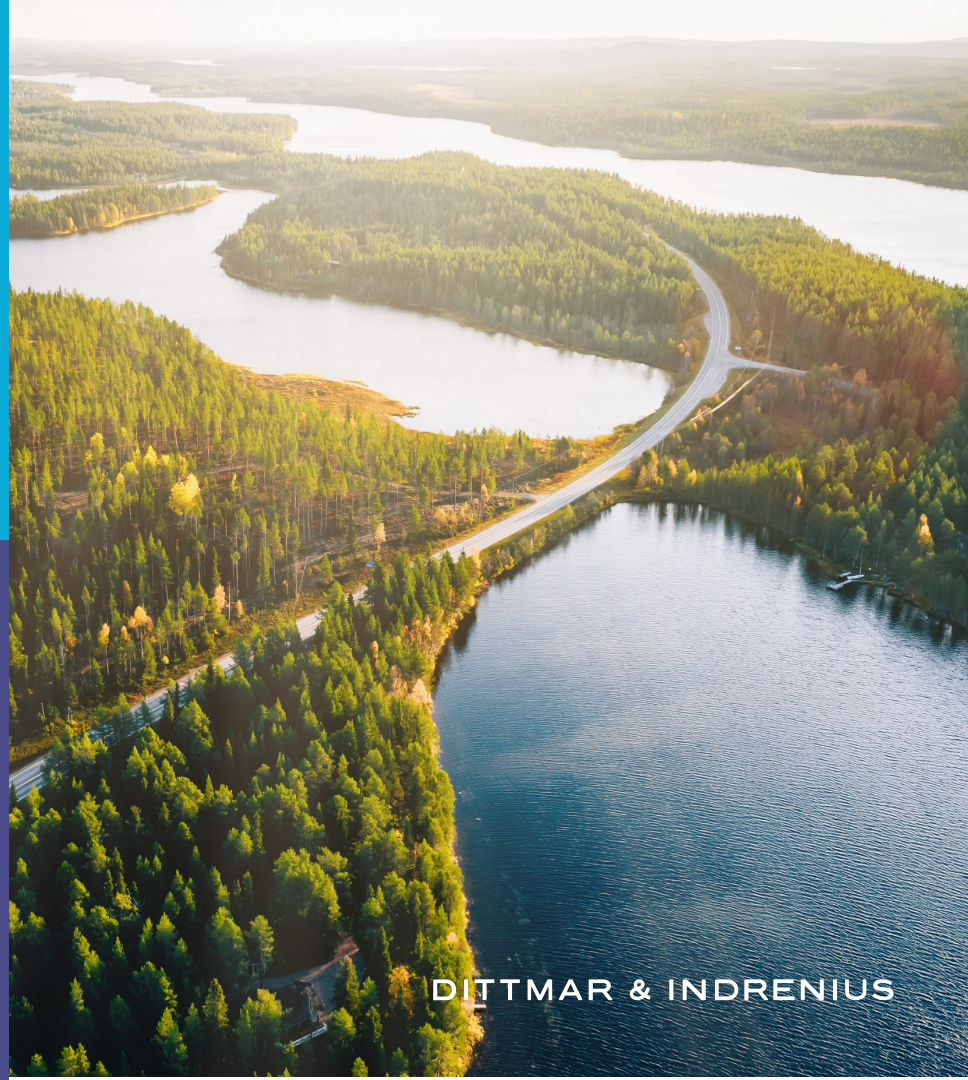

Yritysvastuudirektiivi CSDDD

Hanna-Mari Manninen
Partner, asianajaja

25.4.2023

DITTMAR & INDRENIUS

CSDDD has the potential to be one of the EU's most far-reaching pieces of environmental, social and governance rulemaking. While ESG regulations passed to date impose disclosure requirements on companies, the due diligence directive would force them to act on the information they're disclosing. If they don't, they can be punished by regulators and sued by stakeholders.

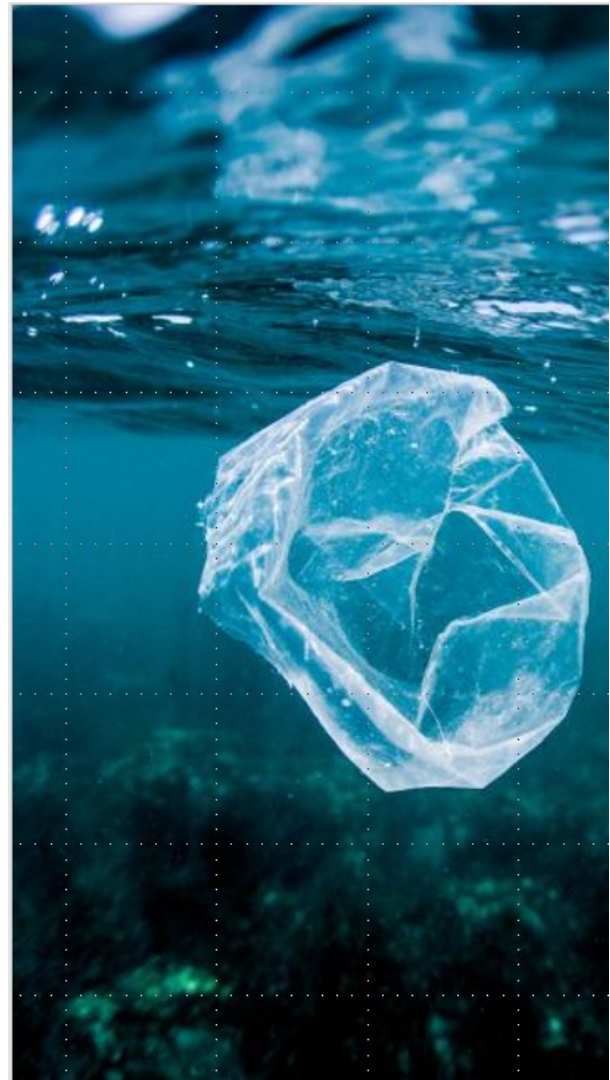
Frances Schwartzkopff, Bloomberg
24.4.2023

Miksi yritysvastuudirektiivi?

- EU:n tavoitteena kestävän kehityksen edistäminen
- Yrityksillä merkittävä rooli EU:n kestävyystavoitteen saavuttamisessa
 - Haitalliset ihmisoikeus- ja ympäristövaikutukset yritysten arvoketjuissa on saatava vähenemään
 - Nykyinen sääntely ja yritysten vapaaehtoiset toimet eivät ole riittäviä kestävyystavoitteisiin pääsemiseksi
 - Esimerkiksi raportointivaatimusten avulla ei ole päästy siihen, että suurin osa yrityksistä ottaisi riittävästi huomioon niiden arvoketjuissa tapahtuvia haittavaikutuksia
 - Tarvitaan uutta sääntelyä koskien erityisesti yritysten [asianmukaista huolellisuusvelvoitetta](#) ja ihmisoikeuksien ja ympäristön kunnioittamista
- Direktiivin tavoitteena myös luoda yhtenäinen toimintaympäristö ja yhdenmukaiset vaatimukset unionissa toimiville yrityksille

Taustaa

- Komission [ehdotus yritysvastuudirektiiviksi](#) eli direktiiviksi yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta (*Corporate Sustainability Due Diligence* -direktiivi) annettiin 23.2.2022
- Direktiivi sisältää haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamista, ehkäisemistä, lieventämistä ja lopettamista koskevat velvoitteet
- Direktiivillä tuetaan EU:n muuta vastuullisuuteen liittyvää sääntelyä, ja se pohjautuu YK:n ohjaaviin periaatteisiin ja OECD:n toimintaohjeisiin monikansallisille yrityksille
 - Direktiivin liitteessä täsmennetään direktiivin kannalta merkitykselliset haitalliset ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutukset

Direktiivin soveltamisala

1. **Suuret, yli 500 henkeä työllistävät yritykset**, joiden maailmanlaajuinen liikevaihto on yli 150 miljoonaa euroa
2. **Riskipitoisilla aloilla toimivat yritykset**, jotka työllistävät yli 250 henkeä, ja joiden maailmanlaajuinen liikevaihto on yli 40 miljoonaa edellyttäen, että vähintään 50 % liikevaihdosta on seuraavilta toimialoilta:
 - tekstiilien valmistus, tekstiilien, vaatteiden ja kenkien tukkumyynti
 - maatalous, metsätalous sekä elintarvikkeiden valmistus ja tukkumyynti
 - mineraalien louhinta, metallien jalostus, mineraalien tukkumyynti
3. **Tietyt kolmansien maiden yritykset niiden EU-alueen liikevaihtoon ja toimialaan perustuen**
 - **HUOM!** Direktiivi vaikuttaa välillisesti muihinkin yrityksiin niiden koosta riippumatta

25.4.2023

Yritysvastuudirektiivi

**Asianmukaisen
huolellisuuden
prosessi**

Yritysvastuudirektiivi

asettaa yrityksille velvoitteet koskien omasta, tytäryhtiöiden ja vakiintuneiden liikekumppaneiden toiminnasta aiheutuvien toteutuneiden ja mahdollisten haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten tunnistamista, ehkäisemistä, lieventämistä ja korjaamista sekä toteutettujen toimenpiteiden seurantaa

Johdon velvollisuudet

Yritysten kestäväää toimintaa koskeva huolellisuusvelvollisuus

Keskeisiä velvoitteita

- Huolellisuusvelvoite (4 artikla)
- Huolellisuusvelvoitteen sisällyttäminen yritysten **toimintaperiaatteisiin** (5 artikla)
 - Mm. Code of Conduct ja toimintaperiaatteiden noudattamisen varmistaminen myös vakiintuneiden liikekumppaneiden toiminnassa
- Toteutuneiden ja mahdollisten haittavaikutusten **tunnistaminen** (6 artikla)
 - Omassa, tytäryhtiöiden ja vakiintuneiden liikekumppaneiden toiminnassa
- Mahdollisten haittavaikutusten **ehkäiseminen** (7 artikla)
 - Toteutettava asianmukaiset toimet ehkäistä - tai jos sei onnistu, lieventää - mahdollisia haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia
- Toteutuneiden haittavaikutusten **lopettaminen** (8 artikla)
 - Toteutettava asianmukaiset toimet toteutuneiden haitallisten ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten lopettamiseksi
 - Kun lopettaminen ei ole mahdollista, vaikutusten laajuus minimoitava

Keskeisiä velvoitteita

- Valitusmenettely (9 artikla)
- Seuranta (10 artikla)
- Viestintä (11 artikla)
- Toimenpiteet yritysten tukemiseksi (12-14 artiklat)
 - Mallisopimuslausekkeet, ohjeet ja liitännäistoimet kuten sidosryhmäyhteistyö
- Ilmastomuutoksen torjunta (15 artikla)
 - Soveltamisalaan kuuluvan yrityksen liiketoiminnassa ja strategiassa on otettava huomioon ilmastotavoitteet ja asetettava tarvittaessa päästövähennystavoitteet
 - Jos johtajan muuttuva palkkionosa on sidottu strategian toteuttamiseen, pitkäaikaiseen etuun ja kestävyysseikkoihin, myös ilmastokysymykset otettava osaksi johtajan muuttuvan palkkionosan ehtoja
- Valvonta, seuraamukset ja korvausvastuu (17-22 artiklat)
- Ilmoittajansuojelu (23 artikla)
- Julkinen tuki (24 artikla)
- Johdon velvollisuudet (25-26 artiklat)

Direktiivin täytäntöönpano

Valvonta

- Kansallinen valvontaviranomainen
- Valvontaviranomaisten eurooppalainen verkosto

Hallinnolliset seuraamukset

- Jäsenvaltiot määrittävät sanktiot velvoitteiden rikkomisesta
- Sanktioiden oltava tehokkaita, suhteellisia ja varoittavia

Siviilioikeudellinen korvausvastuu

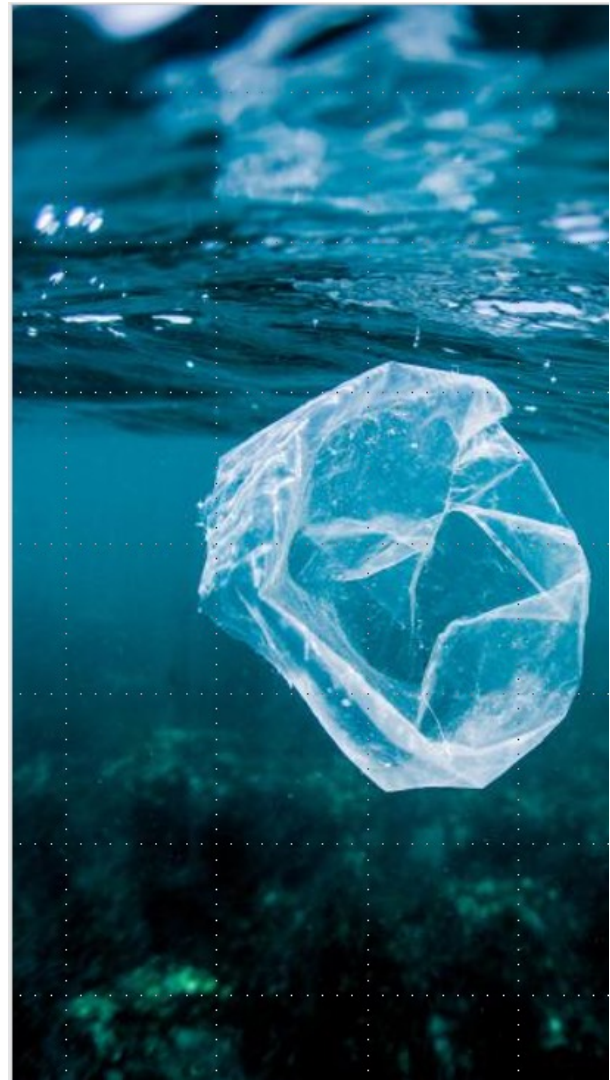
- Jäsenvaltiot määrittävät säännöt koskien yritysten siviilioikeudellista korvausvastuuta
- Yritykset ovat korvausvelvollisia, jos ne eivät ole noudattaneet asianmukaista huolellisuutta, ja tämän seurauksena on tapahtunut haitallinen vaikutus, joka olisi pitänyt tunnistaa, ehkäistä, lieventää tai pysäyttää, ja se on johtanut vahinkoon
 - Korvausvelvollisuus vakiintuneen epäsuoran liikekumppanin aiheuttamasta vahingosta?

Yrityksen johdon vastuu

- Toimiessaan yrityksen edun mukaisesti yritysten johdon on otettava huomioon päätöstensä seuraukset kestävyydelle, ml.
 - ihmisoikeudet, ilmastonmuutos ja ympäristö
 - lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä
- Johto on myös vastuussa yrityksen asianmukaisen huolellisuuden prosessin toteuttamisesta ja valvonnasta
- Johdon on muokattava yrityksen strategiaa siten, että siinä otetaan huomioon mm. tosiasialliset ja mahdolliset haitalliset vaikutukset ja niiden hallinta sekä ilmoituskanava

HUOM! Neuvosto ehdottanut johdon velvollisuuksien poistamista direktiivistä kansallisena kysymyksenä

Suomessa yhtiön hallituksella on osakeyhtiölain mukainen huolellisuusvelvollisuus. Kestävyys yhtiön etuna liittyy myös yhtiön voitontuottamistarkoituksen kautta osakkeenomistajien taloudelliseen pitkän aikavälin etuun

Direktiivin aikataulu

- Eurooppa-neuvosto on antanut lausuntonsa joulukuussa 2022
- Euroopan parlamentin valiokunnat (8 kpl) ovat antaneet lausuntonsa - viimeinen eli päävastuullinen valiokunta (Legal Affairs) äänestää esityksestä tänään 25.4.
- Euroopan parlamentin on määrä käsitellä direktiiviä täysistunnossaan toukokuussa 2023
- Kolmikantaneuvottelut käynnistyvät, kun myös parlamentti on muodostanut kantansa
 - Käynnistääkö neuvoston puheenjohtajamaa Ruotsi kolmikantaneuvottelut, vai jääkö se 1.7. puolivuotiskautensa puheenjohtajana aloittavalle Espanjalle?
 - Hyväksytäänkö direktiivi vuoden 2023 aikana?

25.4.2023

DITTMAR & INDRENIUS

Direktiivin voimaantulo

- **Direktiiviä on sovellettava kahden vuoden kuluessa sen voimaantulosta** eli aikaisintaan loppuvuodesta 2025
 - Aikataulu erilainen eri soveltamisaloille
 - Ryhmä 1: Kaksi vuotta direktiivin hyväksymisestä
 - Ryhmä 2 (riskiperusteiset toimialat): Neljä vuotta direktiivin hyväksymisestä
 - Neuvosto: Soveltaminen ensin (kolmen vuoden ajan voimaantulosta) kaikkein suurimpiin yrityksiin, joilla yli 1000 työntekijää ja liikevaihto 300 miljoonaa euroa

Avoimia kysymyksiä

- Direktiivin soveltamisala
- Määritelmät
- Siviilioikeudellisen vastuun rajat
- Hallinto- ja ohjausjärjestelmä/ johdon velvollisuudet
- Downstream-arvoketjut ja asiakassuhteet
- Rahoitusalan yritykset

- Vaikutukset kehittyvissä maissa
- Korruptio

25.4.2023

DITTMAR & INDRENIUS

Miten yritysvastuudirektiiviin tulisi valmistautua?

Asianmukaisen huolellisuuden prosessin luominen

Asianmukaiseen huolellisuuteen liittyviä teemoja

Code of Conduct ja
toimintaa ohjaavat
politiikat

Oman toiminnan ja
arvoketjun arviointi

Kolmansien osapuolten
hallinta, ml. sitoumukset
ja auditointi

Tiedonkeruu ja
dokumentointi

Raportointi

Säätelyn seuranta ja
noudattaminen

Hallitus ja strategia

Ilmoituskanava

Sidosryhmäyhteistyö

Lopuksi

- Yritysvastuudirektiiviin liittyy vielä paljon epävarmuutta, mutta **asianmukainen huolellisuus** säilyy direktiivin ytimessä
- Direktiivi muuttaa ajattelua - ympäristö- ja ihmisoikeusriskien hallinnassa on jatkossa kyse markkinoillepääsyn kriteereistä
- Direktiivi muuttaa vastuuta ja toimintatapoja kaikkien yritysten arvoketjuissa - suurin haaste yrityksille, jotka eivät ole valmistautuneet
- Direktiiviin valmistautuminen alkaa samasta kysymyksestä kuin vastuullisuuden jäsentäminen muutenkin - Mitä tämä tarkoittaa juuri meille?

25.4.2023

DITTMAR & INDRENIUS

Yhteystiedot

Hanna-Mari Manninen

Partner,

Head of Corporate Advisory, Compliance &
Sustainability

Puhelin: 040 7177 494

Sähköposti: hanna-mari.manninen@dittmar.fi

25.4.2023

DITTMAR & INDRENIUS

Tel: +358 9 681 700
Email: office@dittmar.fi
www.dittmar.fi

Pohjoisesplanadi 25 A
FI-00100 Helsinki
Finland

DITTMAR & INDRENIUS